

GEORGIUS

časopis farnosti Bobrovec - špeciálne vydanie - púť do Svätej zeme

Obsah

- 1** Zo spomienok...
- 2** Deň druhý...
- 5** Deň tretí...
- 6** Deň štvrtý...
- 8** Deň piaty...
- 10** Deň šiesty...
- 11** Deň siedmy...
- 14** Deň ôsmy...
- 14** Spomienky pútnikov

Na letisku v Budapešti
foto: Peter Volaj

Vydáva Rímskokatolícka cirkev, farnosť Bobrovec.
Redaktori: Michal Marlenga, Martina Lisá, Martina Lehotská, Martin Brziak, Miroslava Triznová
Cenzor: Michal Marlenga
Jazyková úprava: Martina Lehotská
Grafická úprava: MM
Imprimatur: Mons. Štefan Sečka, spišský diecézny biskup. BÚ Spišská Kapitula - Spišské Podhradie 29. 4. 2014. Prot. č. 789/14
Adresa redakcie: bobrovec@kapitula.sk
Redakčná rada si vyhradzuje právo úpravy a krátene príspevkov.

GEORGIUS

„Keď sa vrátite domov, porozprávajte všetkým čo ste videli a počuli. Rozprávajte, nech rozkvitá viera v srdciach všetkých veriacich. Aby prišli ďalší na sväté miesta. Aby prežili niekoľko dní s Ježišom Kristom.“

„... z púte musia prísť pútnici unavení a obrátení k lepšiemu životu.“ Týmito a ďalšími slovami sa nám niekoľko krát prihováral duchovný otec PaedDr. Michal Pitoniak, kňaz, ktorý nás sprevádzal počas púte vo Svätej zemi.

Ani sme sa nenazdali a v stredu pätnásteho apríla po rannej svätej omši a slávnostnom požehnaní nastúpilo päťdesiatjeden pútnikov z našej farnosti na čele s duchovným otcom Michalom Marlungom na ďalekú cestu. Nastúpili sme do autobusu. V Likavke sa k nám pridala otec Michal Pitoniak - náš sprievodca vo Svätej zemi.

Poobede sme došli na letisko v Budapešti. Už toto bol pre niektorých zážitok. Veď boli na letisku prvýkrát a aj samotný let bol pre nich prvým. Lietadlo Airbus A320 s kapacitou 200 miest letelo cestovnou rýchlosťou 865 km/h vo výške asi 11500 m. Za tri hodiny prekonal vzdialenosť 2365 km. Večer o 21.45 sme hladko pristáli v Tel Avive - Jaffa na letisku Ben Gurion.

Po bezproblémovom vybavení všetkých formalít sme nastúpili do autobusu. Privítal nás šofér Feras. Odviezol nás do hotela v Betleheme. Rýchlo sme sa navečerali a šli spať, pretože v skorých ranných hodinách začalo naše putovanie po Svätej zemi, po krajine, ktorá sa spomína v Biblii.

Pútnici z Bobrovca pred hotelom Bethlehem Inn
foto: redakcia

Deň druhý...

Skoro ráno sme sa vydali do Jeruzalema. Mesta, kde sa písali biblické príbehy.

Jeruzalem leží na úpäti troch vrchov: Sion, Golgota a Olivová hora. Prvé kroky nás zaviedli do Baziliky Božieho hrobu na Golgote.

Naše vnútro bolo naplnené očakávaním. Smutné udalosti okolo Ježišovej smrti umocňovalo aj sychravé a daždivé počasie.

Do baziliky sme vošli s otvorenými ústami. Obdivovali sme všetko. Vošli sme do vstupnej haly z 12. storočia. Naš pohľad sa upriamila na skalu, kde bolo uložené Ježišovo telo po tom, ako ho sňali z kríža. Podľa tradície malo byť na tomto mieste telo Pána Ježiša balzamované a následne uložené do hrobu. Je predmetom veľkej úcty najmä ortodoxných kresťanov.

Kameň, na ktorom malo byť balzamované Ježišovo telo
foto: Peter Volaj

Otec Michal Pitoniak medzitým pripravil všetko na slávenie svätej omše. Prvú svätú omšu v Jeruzaleme sa slávil v Kaplnke svätej Heleny pod golgotskou skalou. Otec Michal, hoci je sprievodcom vo Svätej zemi už 20 rokov, slávil na tomto mieste svätú omšu prvýkrát. A bolo nám ctou, že to bolo práve s nami.

Svätá Helena bola matkou cisára Konštantína. Veľmi sa zaslúžila o to, aby sa zachoval kríž, na ktorom bol Kristus ukrižovaný. Kúsok z tohto kríža sa nachádza aj v našom farskom kostole.

Prvá svätá omša v Jeruzaleme
foto: Peter Volaj

Po skončení svätej omše sme mali možnosť vzdať úctu miestu, kde bol pochovaný Ježiš Kristus.

Naš duchovný otec v Ježišovom hrobe
foto: Michal Pitoniak

Od hlavného vchodu do baziliky sa napravo nachádza strmé schodište, ktoré vedie na vrchol kalvárie. Tam sú dve kaplnky. Jedna patrí katolíckej cirkvi. Je zasvätená dvom staniciam krížovej cesty - desiatemu a jedenástemu zastaveniu. Tá druhá kaplnka patrí grécko-ortodoxnej cirkvi. Je na mieste, kde sa odohralo ukrižovanie Pána Ježiša - dvanásta a trinásta stanica krížovej cesty.

V Kaplnke Ukrižovania Ježiša Krista
foto: Peter Volaj

Po tom, ako sme si uctili sväté miesta, nás otec Michal zaviedol na horu Sion.

Na hore Sion
foto: Michal Marlena

Toto miesto je spojené s veľmi vzácnymi darmi, ktoré nám zanechal Pán Ježiš. Je to totiž miesto, kde Pán Ježiš so svojimi najbližšími slávil Poslednú večeru. Tu ustanovil sviatosť kňazstva, tu nám zanechal Eucharistiu, seba samého pod spôsobom chleba a vína. Tu ustanovil sviatosť zmierenia, modlil sa veľkňazskú modlitbu, umýval apoštolom nohy. Tu sa zjavoval po svojom zmŕtvychvstaní, zoslal Ducha Svätého a na tomto mieste si apoštoli vyvolili Mateja za apoštola namiesto Judáša. Otec Michal nám najskôr ukázal Kostol Usnutia Panny Márie. Pri večeradle usnula Panna Mária, lebo chcela zomrieť v blízkosti významného miesta, kde sa zrodila Cirkev.

Preto na hore Sion nájdeme nielen Večeradlo, ale aj Kostol Usnutia Panny Márie. Obidva

chrámy sa nachádzajú v benediktínskom komplexe, ktorý sa volá Dormition.

Kostol Usnutia Panny Márie
foto: Michal Marlena

V prízemí Kostola Usnutia Panny Márie
foto: Jozef Marlena

V kostole sa nachádza krypta, v strede ktorej je katafalk, ktorý zobrazuje Pannu Máriu v polohe zosnulých. Socha je z čerešňového dreva, ale tvár a ruky sú urobené zo slonoviny. Po stranách katafalku sa nachádzajú oltáre rôznych národov s nádhernými mozaikami, ktoré zobrazujú výjav zo života Panny Márie.

My sme si tu spoločne zaspievali pieseň „Nastokrát buď pozdravená, pomocnica kresťanov“ a zverili sa pod Máriinu mocnú ochranu.

Vo Večeradle
foto: redakcia

Z hory Sion sme prešli k Západnému múru. My tento múr poznáme skôr pod názvom Múr nárekov. Pre židov je to posvätné miesto, pri ktorom sa mnohí modlia a očakávajú príchod Mesiáša.

Cestou sme sa zastavili pri hrobe kráľa Dávida. Miesto, kde je kráľ Dávid pochovaný, nie je známe. Pôvodny hrob bol zničený. Preto mu izraelčania postavili aspoň sochu a vytvorili miesto, kde sa stretávajú, aby sa spoločne pomodlili.

Naši pútnici pred sochou kráľa Dávida
foto: redakcia

Pri hrobe kráľa Dávida
foto: redakcia

Od Dávidovho hrobu sme prešli k Západnému múru. Niektorí z nás sa išli pomodliť k tomuto múru. Muži mali svoj vstup, ženy zas svoj. Pomodlili sme sa a duchovný otec Michal pre nás pripravil malé prekvapenie. Nachystal pre nás mimoriadny program. Zobral nás na chrámovisko. Je to územie, kde stál pôvodný Jeruzalemský chrám. Dnes na tomto mieste stoja dve mešity. Jedna so zlatou kupolou, známa pod názvom Omarova mešita. Pri pohľade na mesto Jeruzalem je to práve tá mešita, ktorá žiari široko-dáľeko. Tá druhá je mešita Al Aksa. Vstup na toto územie je podmienený veľmi prísnu kontrolou.

Pútnici na chrámovisku pred Omarovou mešitou
foto: redakcia

Z chrámoviska sme prešli na začiatok krížovej cesty. Duchovný otec Michal nám ukázal bránu, pri ktorej bol ukameňovaný prvý mučeník, diakon Štefan. Prišli sme k soche svätého Hieronyma. Odtiaľ sme prišli na Via Dolorosa - Krížovú cestu.

Krížová cesta
foto: redakcia

Pri prvých zastaveniach sme sa spoločne pomodlili krížovú cestu. Vyšli sme na vrchol Kalvárie k Bazilike Božieho hrobu a tam skončil náš prvý deň pri spoznávaní Svätej zeme. Vrátili sme sa do hotela, navečerali sa a netrpezlivo očakávali ďalší deň.

Deň tretí...

Ďalší deň našej púte začal v Kostole blahoslavennej Mariam Baouardy. Je známa aj ako Mária od ukrižovaného Ježiša. Je to prvá mučenica pochádzajúca z Palestíny.

Pútničky pri relikviári bl. Mariam Baouardy
foto: redakcia

Odtiaľ nás duchovný otec Michal zobral na miesto narodenia Ježiša Krista. Ako prvé sme na tomto mieste navštívili jaskyne. Videli sme Jaskyňu sv. Jozefa. V tejto jaskyni sa nachádza aj oltár. Na jeho pravom boku sa otvára vykopaná chodba v skale, ktorá vedie do Jaskyne narodenia. Tento prechod sa otvára každý deň o 12.00 hodine pre každodennú procesiu františkánov.

Naľavo od Jaskyne sv. Jozefa sme videli Jaskyňu sv. Neviniatok. V spodnej časti sa ešte nachádza aj Jaskyňa sv. Hieronyma.

V Jaskyni svätého Jozefa
foto: redakcia

Zhruba o deviatej hodine sa nám dostalo ďalšej veľkej milosti. Mohli sme prežiť sv. omšu v Bazilike sv. Kataríny. Je to miesto, kde jeruzalemský patriarcha slávi každoročne polnočnú sv. omšu vysielanú do celého sveta. Aj my sme uprostred apríla slávili polnočnú svätú omšu. Doslova a dopísmena sme mali Vianoce. Zaspievali sme si vianočné koledy. To preto, lebo na tomto mieste sa slávi svätá omša iba z vianočnými modlitbami a piesňami.

GEORGIUS

Svätá omša v Bazilike sv. Kataríny
foto: redakcia

Aby sme dlho nečakali na vstup do jaskyne narodenia Ježiša Krista, tak nás otec Michal zobral do Jaskyne mlieka. Názov tejto jaskyne je odvodený z legendy, podľa ktorej sa v nej schovala Panna Mária pri úteku do Egypta. Zatiaľ, čo kojila malého Ježiša, kvapka z jej mlieka padla na skalu, čím jaskyňa úplne zbelela. Toto miesto sa stalo cieľom púť matiek, ktoré sa tu modlia o dar života a dostatok mlieka, aby mohli chovať svoje deti.

V Jaskyni mlieka
foto: redakcia

Odtiaľ sme sa vybrali do Jaskyne narodenia Pána. Vystáli sme šoru a dostali sme sa na miesto, kde sa narodil Pán Ježiš. Jaskyňa má pravouhlú formu, je dlhá 12 metrov, 3 metre vysoká a 3 metre široká. Hlavnou dominantou je Oltár narodenia. Oltár patrí grécko-ortodoxnej cirkvi. Preto je tam toľko svietnikov. Pod Oltárom narodenia je mramorová doska, na ktorej je štrnásťcípá hviezda s latinským nápisom: „Tu sa z Panny Márie narodil Ježiš Kristus“. Vpravo od Oltára narodenia sme mali možnosť vidieť Jaskyňu mágov, oproti nej aj miesto jasličiek.

Postupne sme vzadli úctu miestu, kde sa narodil náš Pán a s vďakou vo svojom srdci sme odišli na Pole pastierov, miesto, odkiaľ sa pastieri išli pokloniť malému Ježišovi.

V jaskyni narodenia
foto: redakcia

Vo východnej časti Betlehema sa nachádza Pole pastierov - Beit Sahur. Je to pole plné jaskýň, kde pastieri mali schované svoje stáda. Domy v tejto oblasti majú na svojich stenách kresťanské symboly, najmä obraz sv. Juraja, patróna mesta Betlehem. Treba byť hrdý na to, že aj naša farnosť je pod ochranou svätého Juraja. Je to aj náš patrón.

Na tomto mieste pastieri prijali od anjelov posolstvo narodenia. V kostole Gloria in excelsis sme si zaspievali našu typickú koledu Kyrie eleison.

V tomto kostole zaznelo bobrovecké Kyrie eleison
foto: redakcia

Našu poslednú návštevu v tento deň bol Herodion, hrob kráľa Herodesa.

Hrobka kráľa Herodesa
foto: redakcia

Deň štvrtý...

Po raňajkách sme nastúpili do autobusu, aby sme sa dostali na miesto, kde Pán Ježiš prežil najväčšiu časť svojho pozemského života, do Nazareta.

Cez Jeruzalem sme prešli pomerne rýchlo, preto sme sa zastavili na mieste, ktoré sa volá Cézarea Prímorská. Na tomto mieste sa obrátil Kornélius, apoštol Peter tu evanjelizoval, Pavol tu bol vo väzení.

Pri Stredozemnom mori neďaleko Cézarei Prímorskej
foto: redakcia

Pri Stredozemnom mori sme si nachvíľu oddýchli, namočili nohy do vody, nadýchali sa zdravého morského vzduchu a opäť pokračovali v ceste. Prišli sme do mesta Haifa, kde sme obdivovali nádherné bahájske záhrady.

Pohľad na záhradu
foto: redakcia

Odtiaľ sme putovali na Horu Karmel. Tu prežil veľkú časť svojho života prorok Eliáš. Na mieste, kde žil je dnes postavný kostol Stella Maris - Hviezda morská. Odtiaľto sa do sveta začala šíriť úcta ku škapuliaru - znaku, ktorým sa človek priznáva k Máriinej láske a zaväzuje sa mať k Panne Márii detskú dôveru a chce nasledovať jej život.

V kostole sme videli oltár, na ktorom je vyobrazená Panna Mária s Ježišom na tróne. Pod oltárom sa nachádza jaskyňa proroka Eliáša.

V kostole Stella Maris
foto: redakcia

Rozlúčili sme sa s Horou Karmel a o malú chvíľu sme boli v celi tejto cesty. Prišli sme do mestečka Nazaret.

Len čo sme vyšli z autobusu, ponáhľali sme sa do Baziliky Zvestovania Pána, aby sme spoločne slávil svätú omšu.

Svätá omša v kaplnke pri Bazilike Zvestovania Pána
foto: Martina Lisá

Po svätej omši sme si mohli pozrieť celú baziliku. Bolo okolo obeda, preto sme zostali aj na pobožnosti s modlitbou „Anjel Pána“ a „Raduj sa nebies kráľovná“. Po pobožnosti sme si pozreli mozaiky okolo baziliky. Medzi nimi je aj mozaika, na ktorej je obraz Sedembolestnej Panny Márie, patrónky Slovenska.

Pred mozaikou Sedembolestnej
foto: redakcia

K Bazilike Zvestovania Pána je pripojený kláštor františkánov. Na jeho severnej strane sa nachádza Kostol svätého Jozefa, pod ktorým sme videli kryptu zasvätenú Svätej rodine. Ide o jaskyňu, dom a tesársku dielňu svätého Jozefa.

V Kostole sv. Jozefa
foto: redakcia

Po obede, na ktorom sme mali výborný kebab a vyprážený syr s karamelom, sme pokračovali v našej púti. Došli sme do Kány Galilejskej. Je to mestečko medzi Nazaretom a Tiberiasom. Najkôr sme sa zastavili v obchode, kde sme nakúpili najmä víno priamo z tejto oblasti. Predsa len, Pán Ježiš tu urobil svoj prvý zázrak. Na svadbe premenil vodu na víno.

Mestečko Kána Galilejská je známe aj tým, že odtiaľto pochádzal Natanael, kým nebol povolaný za apoštola. Natanel tu má aj svoju kaplnku, ale tá je pre verejnosť zatvorená. Teda ani my sme v nej neboli, ale aspoň sme šli okolo nej.

Prišli sme pred Kostol Zázraku premenia vína. V tomto kostole veľa pútnikov - manželov vykonáva obrad obnovenia manželských sľubov. Prípadne v ňom snúbenci uzatvárajú sviatosť manželstva.

Naši pútnici - manželia si obnovili manželské sľuby v kaplnke pri hlavnom kostole. Medzi nami bolo sedem manželských párov.

Obnova manželských sľubov
foto: Martina Lehotská

Poslednou zastávkou dnešnej cesty bola Hora Tábor. Pre nás známa tým, že sa tu odohralo Premenenie Pána. Pán Ježiš sa tu ukázal vo veľkej sláve v prítomnosti prorokov Mojžiša a Eliáša.

Vystúpili sme z autobusu, aby sme rýchlo nastúpili do taxíkov, ktoré nás vyviezli na Horu. Na jej vrchole stojí Bazilika Premenenia Pána.

Potom nás už autobus doviezol do prístavného mestečka Tiberias, kde sme strávili noc, aby sme mohli pokračovať v našom putovaní po Svätej zemi.

Pútnici kráčajúci ku Bazilike Premenia Pána
foto: redakcia

Deň piaty...

Po raňajkách nás autobus doviezol do prístavu, kde viacerí z nás nastúpili na loď, aby sme sa plavili po Genezaretskom jazere. Kapitán lode nás privítal niekoľkými slovami. Na to vyvesil slovenskú vlajku a vlajku štátu Izrael. Zazneli obe štátne hymny. No, kapitán nás milo prekvapil. Okrem toho nám zahral krásnu pieseň „Pán, zastavil sa na brehu“. Nejednému z nás stislo srdiečko pri počúvaní tejto piesne. Počuť túto pieseň priamo na Genezaretskom jazere je úžasný

Tanec na lodi
foto: redakcia

zážitok.

Bolo chladnejšie, preto sme si aj zatancovali. Cesta prebehla veľmi rýchlo. A už sme vystupovali na druhej strane jazera.

V prístave
foto: redakcia

Došli sme do mestečka Kafarnaum. Mestečko, v ktorom Pán Ježiš prežil dlhší čas po tom, ako ho vlastní rodáci neprijali v Nazarete. Pochádzali odtiaľto aj apoštoli Peter a Ondrej. My sme navštívili Petrov dom. V tomto dome Pán Ježiš uzdravil Petrovu testinú.

Vyšli sme do záhrady. Posadali si okolo otca Michala a počúvali, čo nám hovorí. Človek nachvíľu zavrel oči, v duchu sa preniesol do Ježišovej doby, a mal pocit, akoby počúval samého Krista.

Záhrada v Kafarnaume
foto: redakcia

Odtiaľ naša púť pokračovala na Horu blahoslavenstiev. Na tejto hore zaznela Ježišova reč, blahoslavenstvá, čo môžeme smelo nazvať vysokou školou kresťanstva.

Duchovní otcovia slávilí sv. omšu pod šírým nebom. Bola to nedeľná svätá omša.

Hora blahoslavenstiev je veľmi blízko miesta, kde Pán Ježiš urobil zázrak rozmnoženia chleba a rýb. Bolo to v lokalite Tabgha.

Miesto, kde došlo k rozmnoženiu chleba a rýb
foto: redakcia

V Kostole potvrdenia primátu apoštola Petra
foto: redakcia

Asi o štyristo metrov ďalej sa náchádza ďalší z kostolov v tejto lokalite. Je to Kostol Primátu svätého Petra. Kostol stojí na mieste, kde sa Pán Ježiš tretíkrát zjavil apoštolom po svojom zmrť-

vychvaní a jedol s nimi rybu po ich neúspešnom rybolove. Preto skala vo vnútri kostola dostala meno Mensa Christi - Kristov stôl.

Je to aj miesto potvrdenia primátu svätého Petra.

Na tomto mieste sme obdivovali obraz Pavla VI. Lokalitu navštívil aj svätý Ján Pavol II.

Duchovný otec Michal pred obrazom sv. Jána Pavla II.
foto: redakcia

Aby sme nesýtli len nášho ducha, navštívili sme miestnu reštauráciu, kde sme ochutnali tzv. Petrovu rybu. Úžasný obed nám dodal veľa potrebných síl.

Najedení a oddýchnutí sme putovali do mesta Jericho.

Na západnej strane Jericha sa týči hora. Volá sa Hora Pokušenia. Uprostred tejto hory je postavený kláštor.

Mesto Jericho je jedným z najstarších miest.

Je známe tým, že tu bol pokúšaný Ježiš. Došlo tu k obráteniu Zacheja a k uzdraveniu slepca Bartimeja. Mesto Jericho sa však spomína aj v Starom zákone.

Dlho sme sa v tomto meste nezdržali. Ale malý nákup liečivých výrobkov z Mŕtveho mora a čerstvého ovocia sme si nemohli odpustiť.

Odtiaľ sme sa šťastne vrátili do Betlehema.

Jediný figovník v meste Jericho.
Pravdepodobne z neho došlo k Zachejovmu obráteniu.
foto: redakcia

Deň šiesty...

Po raňajkách sme nastúpili do autobusu, aby sme sa odviezli do Betánie. Je to miesto, kde bývali Ježišovi priatelia Lazár, Marta a Mária. K týmto ľuďom Pán Ježiš chodieval veľmi často, pretože ich mal jednoducho rád.

Tu sme spoločne slávili svätú omšu. Pri nej sme si pripomenuli ďalší z darov Pána Ježiša, a to sviatosť pomazania nemocných.

Svätá omša v Betánii
foto: Peter Volaj

V miestnom obchode sme si zakúpili suveníry a občerstvili sa kávou.

Pokračovali sme do Jordánska. Mali sme naplánovanu cestu na miesto, kde krstil svojim krstom Ján Krstiteľ a kde bol pokrstený aj Pán Ježiš.

Po obnove krstných sľubov
foto: redakcia

Je to miesto uprostred púšte. Rieka Jordán bola veľmi špinavá. Napriek tomu sme vložili ruku do rieky a prežehnali sa. Všetci sme si obnovili krstné sľuby, pri ktorých sme poďakovali Nebeskému otcovi za dar krstu.

Opustili sme toto miesto, aby sme absolvovali fakultatívny výlet. Chceli sme vidieť miesto, kde sa našli zvitky Starého zákona. Navštívili sme Qumrán. A potom miesto, ktoré sa volá Masada. Bola to pevnosť. Dal ju postaviť Alexander Janneus a o sto rokov neskôr rozšíril kráľ Herodes Veľký.

GEORGIUS

Qumrán
foto: redakcia

Na Masade sa odohrala dramatická udalosť v histórii Izraela. Keď obyvatelia po dlhom obliehaní zo strany Rímskej ríše videli, že je koniec, že nedokážu pevnosť ubrániť, spáchali kolektívnu samovraždu, aby sa nedostali do rúk nepriateľa. Obrancovia Masady sa stali symbolom hrdinstva pri voľbe otroctva alebo smrti.

Bola to veľká pevnosť. Na vrchol sme sa dostali lanovkou, aby sme potom mohli obdivovať krásu okolia Mŕtveho mora. Bolo veľmi horúco. Na slnku dosahovali teploty cez 40 °C.

V lanovke, ktorá nás vyviezla na Masadu
foto: redakcia

V pevnosti Masada
foto: redakcia

Prešli sme celú pevnosť, obdivovali stavby, vodný a zásobovací systém pevnosti, visuté

záhrady, sklady, priestory pre vojakov i obytné priestory pre ostatných.

Slnko nám tu ukázalo svoju silu. My na ňu nie sme zvyknutí, a tak sme sa tešili na kúpanie v Mŕtvom mori, aby sme sa aspoň trošku schladili a občerstvili.

Kúpanie v Mŕtvom mori blízko mesta Sodoma
foto: redakcia

Zdravo unavení sme sa tešili na večeru a odych v hoteli.

Deň siedmy...

Predposledný deň nášho putovania začal opäť po raňajkách. Autobusom sme sa dostali blízko Betfagé. Tu sme slávilí svätú omšu s formulárom z Kvetnej nedele, pretože toto je miesto, odkiaľ Pán Ježiš vysadol na osliatko a slávnostne vstúpil do Jeruzalema.

Svätá omša v Betfagé
foto: Peter Volaj

Uličkami sme sa dostali ku chrámu Pater Noster. Veľkou zvláštnosťou na tomto chráme je to, že chrám je zdobený keramickými tabuľami s modlitbou Otče náš v rôznych jazykoch. Škoda, že tabuľu so slovenským textom sme nevideli, pretože na mieste, kde sa táto tabuľa nachádza, sa slávila svätá omša.

Pán Ježiš poslednú noc na slobode prežil v Getsemanskej záhrade, kde sa vrúcne modlil. Z tohto dôvodu dostal kostol názov Otče náš.

GEORGIUS

V jaskyni pod Kostolom Pater Noster
foto: redakcia

V Kostole Pater Noster
foto: Peter Volaj

Prišli sme na najznámejší jeruzalemský cintorín, kde zosnulí očakávajú druhý príchod Ježiša Krista. Kristus by mal, podľa mienky teológov, prísť práve do Jeruzalema, aby sa tu naplnil údel sveta a každého človeka.

Hroby tých, ktorí očakávajú druhý príchod Mesiáša
foto: redakcia

Odtiaľ sme chceli prísť ku Kostolu Dominus Flevit - Pán zaplakal. Tento kostol je postavený na mieste, kde Pán Ježiš plakal nad Jeruzalemom, pretože toto mesto nespoznalo čas svojho navštívenia. Do kostola sme sa nedostali. Slávila sa tam svätá omša. Kňaz kázal o niečo dlhšie a čas určený pre turistov sa jednoducho minul. Škoda.

Navštívili sme aspoň nekropolu. Miesto, kde sa našli pozostatky niektorých prvých mučeníkov.

Necropolis
foto: redakcia

Na území Getsemanskej záhrady žiari pravoslávny chrám sv. Márie Magdalény.

Kostol Márie Magdalény
foto: redakcia

V Getsemaskej záhrade sme navštívili najskôr Baziliku agónie. V bazilike sa nachádza aj skala, pri ktorej sa mal Pán Ježiš potiť krvou. Skalu obklopuje trňová koruna. Baziliku agónie nazývajú aj Chrám národov, pretože stavbu baziliky financovalo 16 národov.

Duchovný otec Michal pri Skale agónie
foto: Michal Pitoniak

Potom sme si nerušene prezreli samotnú Getsemanskú záhradu.

GEORGIUS

Z Getsemanskej záhrady sme prešli ku Kostolu Hrobu Panny Márie. Podľa prvokresťanskej tradície Panna Mária zomrela v Jeruzaleme, nie v Efeze. Po jej smrti ju pochovali v údolí Cedron, na úpäti Olivovej hory. Odtiaľto bola aj s telom vzatá do neba.

Pred Kostolom Hrobu Panny Márie
foto: redakcia

Ešte predtým, než sme videli tento kostol, navštívili sme Jaskyňu zatknutia Pána Ježiša. Vošli sme do kostola a uctili si miesto, kde bola Panna Mária pochovaná. Samotný hrob je veľmi tmavý. Steny sú čierne od dymu sviečok, ktoré na tomto mieste neprestajne zapalujú najmä členovia grécko-ortodoxnej cirkvi.

V Kostole Hrobu Panny Márie
foto: redakcia

Z hrobu Panny Márie nás duchovný otec Michal zaviedol na miesto, kde Pán Ježiš stávil noc po zatknutí v Getsemanskej záhrade. V Kajfášovom dome bolo väzenie a v ňom Pán Ježiš strávil noc po svojom zatknutí. Na miestach, kde pravdepodobne stál Kajfášov dom, stojí dnes kostol. Kostol svätého Petra in Gallicantu. Bol postavený na pamiatku Petrovho trojnásobného zapretia Ježiša a následne veľkej ľútosti. V súčasnosti ho spravuje francúzska rehoľa Asuncionistov. Kostol má dve podlažia. Pod kostolom sa našli mnohé cisterny z prvého storočia po Kristovi. Pravdepodobne na týchto miestach mohol stáť

dom veľkňaza Kajfáša a Ježiš bol väznený v niektorej z týchto cisterien. Na ich stenách sa našli nápisy stredovekých pútnikov, čo svedčí o úcte k tomuto miestu.

Kostol svätého Petra in Galllicantu
foto: redakcia

Cisterna pod kostolom
foto: Peter Volaj

Cestou do Ain Karem sme sa zastavili pred budovou izraelského parlamentu. Budova bola postavená ako archa zmluvy, pred ktorou stojí sedemramenný svietnik.

V Ain Karem sme najskôr prišli k Bazilike Navštívenia Panny Márie.

V Bazilike Navštívenia Panny Márie
foto: redakcia

Našu pozornosť upútal múr s keramickými tabuľkami, na ktorých je napísaný chválospev Panny Márie v 41 jazykoch. Medzi nimi aj v slo-

GEORGIUS

venčine. Odtiaľ sme sa presunuli ku Kostolu Narodenia sv. Jána Krstiteľa. Na múroch okolo kostola sa opäť nachádzajú tabule, ale s modlitbou Nech je zvelebený Pán. Tento hymnus je vo viacerých rečiach. Nechýba ani v slovenčine.

V chráme sa nachádza najvýznamnejšia časť - jaskyňa Benediktus. V nej je umiestnený oltár a pod ním biela hviezda s kruhom. Na tomto mieste sa narodil Ján Krstiteľ.

Miesto, kde sa narodil Ján Krstiteľ
foto: Michal Pitoniak

Našou poslednou zastávkou v tento deň bol pamätník Yad Vashem. Pamätník holokaustu, spáchanom na šiestich miliónoch židov, vrátane detí.

Pamätná miestnosť v Yad Vashem
foto: redakcia

Spomienka na deti
foto: redakcia

Deň ôsmy...

Po raňajkách sme opúšťali hotel s vedomím, že je to náš posledný deň vo Svätej zemi.

Nastúpili sme do autobusu a chceli navštíviť miesto, kde sa Pán Ježiš stretol s emauzskými učeníkmi. Tam sme odslúžili svätú omšu. Snažili sme sa ňou poďakovať za všetky dary a milosti, ktorými nás Nebeský otec sprevádzal počas našej púte.

Podakovanie duchovnému otcovi Michalovi
foto: Peter Volaj

Naše ďakujem patrilo aj duchovnému otcovi Michalovi Pitoniakovi. Pripravil nám úžasný program. Duchovný otec, ďakujeme ešte raz.

Cestou do Tel Avivu sme sa zastavili aj v Latrune. Je tam postavený kostol. V ňom sme si uctili človeka, ktorého Pán Ježiš svätorečil sám - lotra na kríži. „Ešte dnes budeš so mnou v raji,“ povedal mu.

Poslednou zastávkou pred odletom domov bolo miesto, kde je pochovaný náš patrón, svätý Juraj. Je to blízko Tel Avivu, v mestečku Lod alebo Lyda.

Pred kostolom svätého Juraja
foto: redakcia

Svätému Jurajovi sme spoločne zverili celú našu farnosť.

Odtiaľ sme išli do Tel Avivu, kde sme sa pripravovali na odlet domov.

GEORGIUS

Spomienky pútnikov...

Na púti vo Svätej zemi ma najviac zaujalo väzenie Pána Ježiša a taktiež schody, po ktorých kráčal na poslednej - krížovej ceste. Dívala som sa a myslela na jeho utrpenie. Tieto miesta ma hlboko zasiahli a obohatili môj duchovný život.

G. G.

Kameň čo staviteľa zavrhlí...

Je veľmi ťažké vybrať len jeden zážitok z púte po Svätej zemi. Čo deň to nové a nezabudnuteľné zážitky. Mne sa najviac do srdca a mysle vpísal prvý deň. Navštívili sme pre nás kresťanov najposvätejšie miesta. Iných väčších vo svete určite niet. Bola to Bazilika Božieho hrobu. Boli sme obdarení nesmiernou Božou milosťou, že sme mohli byť prítomní na miestach ukrižovania, pochovania a zmŕtvychvstania Pána Ježiša. Najviac ma však zasiahla sv. omša priamo pod Golgotou. Priamo pod skalou, kde umieral Pán Ježiš aj za mňa. Skala Golgoty nebola dosť dobrá pre staviteľov, ktorí na tomto mieste ťažili kameň na stavebné účely, lebo prepúšťala vodu.

Otec Michal Pitoniak v príhovore však rozprával aj o skale, ktorou bol privalený hrob Pána Ježiša. Aká musela byť veľká a ťažká. Ženy, ktoré išli v nedeľné ráno pomazať telo Pána Ježiša mali obavy, kto im skalú odvalí. A na ich veľké prekvapenie Boh sa postaral. Skala bola odvalená. Každý jeden z nás máme v živote kamene, ktoré nevládzeme sami odvaliť. Musíme dúfať a prosiť Pána Boha aby pohol kameňmi v našich životoch. On najlepšie vie ako a kedy má zasiahnuť. Na záver môžem len dodať, že všetky miesta, ktoré sme navštívili, viedli človeka k zamysleniu a prehodnoteniu svojho života.

M. T.

Som rád, že som videl toto miesto. Boh mi doprial veľa milosti. Ďakujem.

J. M.

Pobyt na tých miestach, kde sa narodil, pôsobil, zomrel a vstal z mŕtvych Pán Ježiš - nielen fyzický, ale aj duchovný dotyk.

E.

Duchovný otec Michal Pitoniak je kňaz so správnym srdcom pre pútnikov vo Svätej zemi. Dal nám veľa. Keď rozprával o svätých miestach, „horelo“ nám srdce. Ďakujem za krásne prežitý čas, obohatený toľkými milosťami.

M.

Cestujeme
foto: redakcia

Cesta k Božiemu hrobu
foto: redakcia

V Božom hrobe
foto: redakcia

Po križovej ceste
foto: redakcia

Na poli pastierov
foto: redakcia

V Bazilike Zvestovania Pána
foto: redakcia

Tabgha
foto: redakcia

Qumran - múzeum
foto: redakcia

Pri Getsemanskej záhrade
foto: redakcia

V Ain Karem
foto: Peter Volaj

Stretnutie s palestínskym konzulom
foto: redakcia

Dar pútnikov pre Kostol svätého Juraja v Bobrovci
foto: redakcia

Pred Kostolom svätého Juraja
foto: Peter Volaj

Pútničky v Tel Avive
foto: Peter Volaj

Ďakujeme duchovnému otcovi Michalovi Marhengovi,
Michalovi Pitoniakovi
a cestovnej kancelárii Awertour,

pútnici z Bobrovca

ŠPECIALISTA NA PÚTNICKÉ ZÁJAZDY

Nasleduj stopy Ježiša, Apoštolov a svätých... aby si sa vrátil lepším